

Quickscan flora en fauna onderdoorgang Leijenseweg, Bilthoven

El
Ekoza

Ecologisch onderzoek en advies

Arnhem, 29 oktober 2012

Colofon

Titel : Quicksan flora en fauna
Subtitel : Onderdoorgang Leijenseweg, Bilthoven

Projectnummer : 12.106
Datum : 29 oktober 2012

Veldonderzoek : T. Kooij en A. Zandstra
Auteur(s) : A. Zandstra

Goedgekeurd door : T. Kooij

Opdrachtgever : ProRail
Contactpersoon : H. van Dijken

Ekoza

Ecologisch onderzoek en advies

Tivolilaan 205
Postbus 2
6800 AA Arnhem

T: 026-8454583
info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en faunawet	5
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	7
2.3 Ecologische Hoofdstructuur	8
3. Gebiedsbeschrijving	9
3.1 Gebiedsbeschrijving	9
3.2 Voorgenomen ingreep	10
4. Onderzoeksmethode	11
4.1 Bronnenonderzoek	11
4.2 Veldonderzoek	11
4.3 Uitwerking en rapportage	12
5. Resultaten	14
5.1. Gebiedsbescherming	14
5.1.1 Natura 2000	14
5.1.2 Ecologische Hoofdstructuur	15
5.2. Soortbescherming (Flora- en faunawet)	15
5.2.1 Zoogdieren	15
5.2.2 Vogels	16
5.2.3 Reptielen, amfibieën en vissen	17
5.2.4 Flora	17
5.2.5 Ongewervelden	17
6. Conclusies en aanbevelingen	18
6.1 Gebiedsbescherming	18
6.2 Soortbescherming	18
6.2.1 Zoogdieren	18
6.2.2 Vogels	19
6.2.3 Reptielen, amfibieën en vissen	19
6.2.4 Flora	19
6.2.5 Ongewervelden	19
Bronnen	20
Literatuur	20
Websites	20
Bijlage 1: Afwegingskader EHS	21
Bijlage 2: Scope	22

1. Inleiding

De gelijkvloerse spooroverweg bij de Leijenseweg in Bilthoven, zal vervangen worden door een onderdoorgang. Daarnaast wordt een ovotonde aangelegd. Ten behoeve van de werkzaamheden is het noodzakelijk om een aantal aspecten te onderzoeken. Hierbij moeten ook de eventuele gevolgen voor natuur aan de orde komen.

Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. De bebouwing en groene elementen kunnen als rust- of verblijfplaats dienen voor verschillende diersoorten. Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en de faunawet, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde gebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is van belang te weten in verband met de Natuurbeschermingwet.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn. Hierbij speelt ook de ingreep een belangrijke rol.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hoewel het geen wetgeving maar beleid betreft, is in dit hoofdstuk ook een paragraaf over de EHS opgenomen.

2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) zijn omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

Artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur is de regelgeving rond de Flora- en faunawet nader ingevuld. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen nog ontheffing verkregen worden voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing meer aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Voor vogels kan alleen nog ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Dit houdt in dat ook geen ontheffing meer aangevraagd kan worden op basis van 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Het Natura 2000-netwerk is opgesteld ter bescherming van belangrijke habitats en soorten in Europa. De wettelijke basis voor de Natura 2000-gebieden zijn de Vogel- en Habitatrichtlijnen (www.eea.europa.eu). In Nederland is de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet. Gebieden die worden aangewezen en beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet zijn:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- Beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van EL&I aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Activiteiten en projecten binnen een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn. Ook activiteiten en projecten buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn, omdat de wet ook een zogenaamde externe werking kent. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*
Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig
- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*
Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
- *Kans op een significant negatief effect.*
Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning zullen voorschriften en beperkingen, bijvoorbeeld compensatie, verbonden zijn.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur

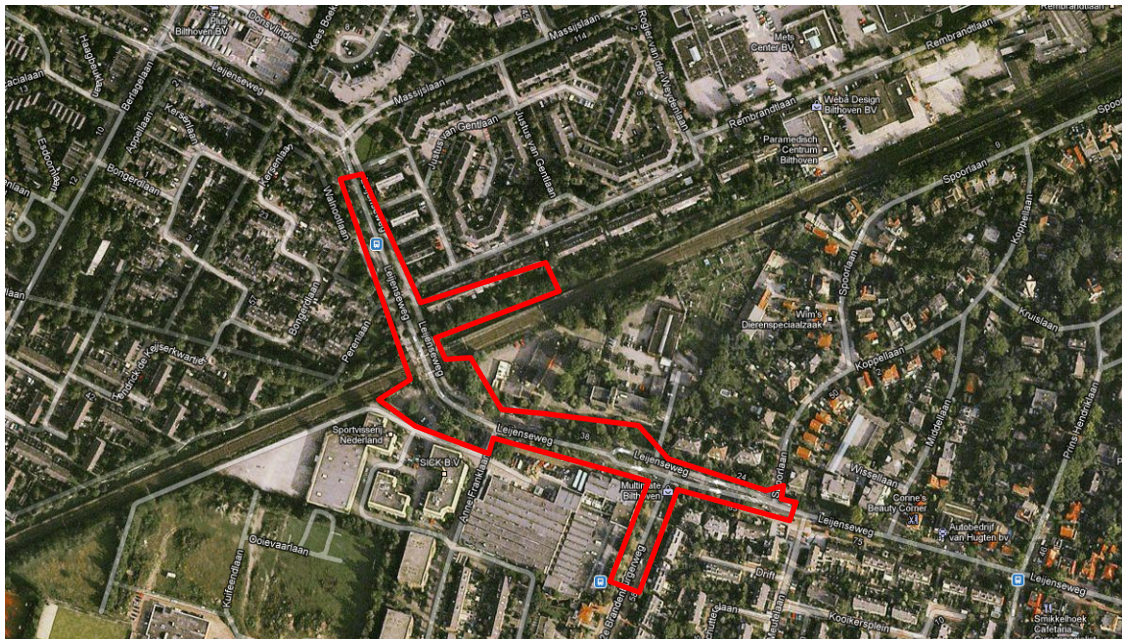
Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden, de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd. Onderdeel van de EHS zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in Bilthoven in de provincie Utrecht. Het gaat om de overweg aan de Leijenseweg, en een deel ten noorden en ten zuiden hiervan. Het plangebied bestaat uit de rijbaan en fietspad van de Leijenseweg, de overweg, een groenstrook tussen het spoor en de achterkant van de huizen aan de Rogier van Weydenlaan, een deel van de parkeerplaats aan de Anne Franklaan, een deel van de 2e Brandenburgerweg, een stukje van de Spoorlaan en een deel van de voortuin van het politiebureau en de brandweer, die allebei aan de Leijenseweg liggen. Tussen de rijbaan en het fietspad staat boombeplanting.

Figuur 1: Plangebied (rood)

Figuur 2: Impressie van het plangebied

3.2 Voorgenomen ingreep

De overweg bij de Leijenseweg geldt als de gevaarlijkste overweg van Nederland. Deze overweg zal vervangen worden door een onderdoorgang. Daarnaast wordt aan de Leijenseweg een ovotonde aangelegd. Om deze plannen te kunnen uitvoeren zullen een aantal bomen gekapt moeten worden.

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is gebruik gemaakt van de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is een databank waarin zoveel mogelijk bekende verspreidingsgegevens van soorten zijn opgenomen. Het is een koppeling van databases zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl. Hierin participeren onder andere de PGO's (particuliere gegevensverzamelende organisaties) zoals Sovon, Ravon en de Zoogdiervereniging. Voor de gegevens uit de NDFF is een zoekgebied geselecteerd rondom de te onderzoeken locaties (ongeveer 200 meter) en is gekeken naar de gegevens uit de periode vanaf 2007 tot en met 2012. De website van www.waarneming.nl is geraadpleegd voor de meest actuele waarnemingen. Deze waarnemingen zijn nog niet opgenomen in de NDFF.

Daarnaast zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen geraadpleegd, zoals bijvoorbeeld 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers, 2009).

4.2 Veldonderzoek

De onderzoeklocaties zijn bezocht op 10 oktober 2012.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) en de soortbescherming in de Flora- en faunawet. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000), of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedsfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de natuurbeschermingswet is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheidt gemaakt in tabel 1 soorten en de tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie paragraaf 2.1).

Voor tabel 2 soorten, en bij bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting is het mogelijk om met een door het ministerie van EL&I goedgekeurde

gedragscode te werken. Als de beschreven maatregelen van een goedgekeurd gedragscode in acht worden genomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. De gedragscode van ProRail is nog niet goedgekeurd, maar een ander goedgekeurde gedragscode zou ook gebruikt kunnen worden.

De tabel 3 soorten zijn strikt beschermd. Indien er verbodsartikelen overtreden gaan worden is een ontheffing nodig.

5. Resultaten

De werkzaamheden welke worden uitgevoerd kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

5.1. Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Oostelijke Vechtplassen'. Dit gebied ligt op 6 km afstand van het plangebied.

Figuur 3: Plangebied (rood) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>)

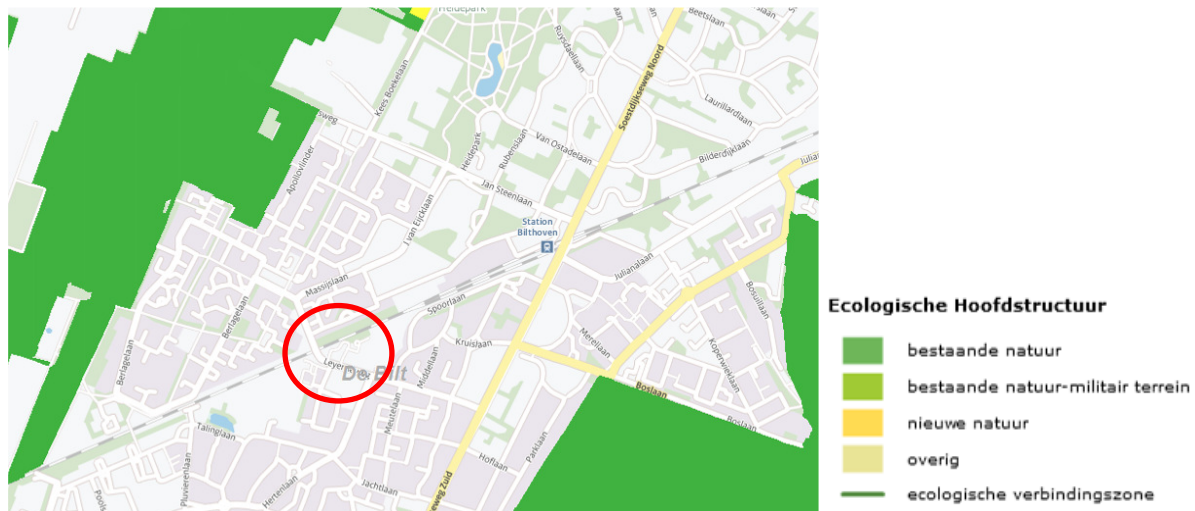
De effectenbeoordeling

Het plangebied ligt op grote afstand van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Verstoringen die de werkzaamheden kunnen veroorzaken, zoals verstoring door geluid en trillingen zullen gezien de afstand en beperkte ingreep, geen negatieve effecten veroorzaken op de Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Ecologische Hoofdstructuur

De EHS is op Rijksniveau vastgelegd, maar is op provinciaal niveau door de provincies uitgewerkt.

Het plangebied ligt niet in de EHS.

Figuur 4: Plangebied (rood) ten opzichte van de EHS (Bron: <http://webkaart.provincie-utrecht.nl/>)

De effectenbeoordeling

Het EHS-beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen. Doormiddel van het doorlopen van een schema (zie bijlage 1) kan bepaald worden of, en onder welke voorwaarden, een voorgenomen ingreep kan worden toegestaan. Het plangebied ligt niet in de EHS. Het beleid van de EHS kent geen externe werking, waardoor de ingreep op basis van het EHS-beleid kan plaatsvinden.

5.2. Soortbescherming (Flora- en faunawet)

5.2.1 Zoogdieren

Uit NDFF gegevens blijkt dat in de omgeving van het plangebied de egel, vos, ree, bosmuis en wezel worden waargenomen.

Wat vleermuizen betreft zijn ver buiten het plangebied, maar wel in de bebouwde kom van Bilthoven enkele gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele sporen van konijnen waargenomen. De soorten (uitgezonderd de vleermuizen) die in het plangebied voorkomen, of mogelijk voorkomen zoals de egel, konijn en mol vallen onder de tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dat geldt ook voor de vos, ree en wezel. Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en

wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in gebouwen of bomen. De bomen die gekapt moeten worden zijn tijdens het veldbezoek onderzocht op geschiktheid voor vleermuizen. Er zijn geen bomen aangetroffen met gaten die mogelijkheden bieden als verblijfplaats voor vleermuizen. In het plangebied worden geen gebouwen gesloopt. Er zullen geen verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen.

Niet alleen verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet, maar ook essentiële vliegroutes zijn beschermd. Vleermuizen zijn plaatstrouw en maken vaak jaren achter elkaar gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Daarmee is deze vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Als de dieren niet meer zonder verstoring van hun verblijfplaats bij hun jachtgebied kunnen komen zullen ze moeten verhuizen. Om deze reden zijn vliegroutes van vleermuizen beschermd.

De bomenrijen aan de Leijenseweg tussen het fietspad en de rijbaan zijn zeer waarschijnlijk geen vliegroute voor vleermuizen. Er zitten op verschillende plaatsen grote ruimtes tussen de bomen, waardoor de bomenrij minder geschikt is voor vliegroutes. Daarnaast blijft een groenstrook langs het voetpad intact. Deze strook biedt een alternatieve route, mochten vleermuizen hier voorkomen.

5.2.2 Vogels

Om de onderdoorgang en de ovotonde aan te kunnen leggen zullen een aantal bomen gekapt moeten worden. Hierin kunnen vogels nestelen.

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende vogelsoorten aangetroffen in de bomen en struiken van het plangebied, zoals de roodborst, merel, pimpelmees, koolmees, kauw, houtduif en zelfs enkele halsbandparkieten.

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Het kappen van de bomen en struiken zal buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden.

Er zijn enkele vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. Deze nesten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

5.2.3 Reptielen, amfibieën en vissen

In het plangebied is geen water aanwezig, en dus ook geen beschermde vissen. De hazelworm en ringslang komen in het buitengebied van de gemeente De Bilt voor, maar worden in het plangebied niet verwacht doordat er geen geschikt habitat aanwezig is.

Enkele amfibieënsoorten komen in of nabij het plangebied voor. Algemene soorten bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden waargenomen (NDDF). Deze soorten vallen onder de tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor zwaarder beschermde amfibieën.

5.2.4 Flora

Uit NDDF gegevens blijkt dat de steenbreekvaren en klein glaskruid in Bilthoven, maar op grote afstand van het plangebied, is aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Steenbreekvaren en klein glaskruid zijn soorten die hun standplaats op stenige ondergrond hebben. Deze soorten zijn tijdens het veldbezoek niet gevonden en worden in het plangebied ook niet verwacht, bij gebrek aan geschikt habitat. Beschermde soorten die mogelijk voorkomen (bijvoorbeeld brede wespenorchis, gewone vogelmelk) zijn tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

5.2.5 Ongewervelden

Beschermde soorten ongewervelden worden niet verwacht. Enkele soorten vlinders, libellen, mieren en kevers zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Al deze beschermde soorten zijn niet in het plangebied te verwachten. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze habitats (met name heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken) liggen niet in het plangebied. Tevens komen enkele beschermde soorten alleen in Zuid Limburg voor.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

Er zijn geen negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten van het project op Natura 2000-gebieden.

Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

Het plangebied ligt niet binnen de EHS of maakt deel uit van een EVZ.

De ingreep kan op basis van het EHS-beleid plaatsvinden.

6.2 Soortbescherming

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Vooral de instandhouding van verblijfplaatsen is hiervoor van belang en in mindere mate ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.2.1 Zoogdieren

De grondgebonden zoogdieren die in het plangebied voorkomen, of mogelijk voorkomen zijn tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet. Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen worden in het plangebied niet verwacht.

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is dan niet nodig.

6.2.2 Vogels

Enkele bomen zullen worden gekapt. Hierin kunnen vogels broeden. Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Het kappen van de bomen en struiken zal buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

6.2.3 Reptielen, amfibieën en vissen

Er zullen geen werkzaamheden aan sloten plaatsvinden, daarom zullen er geen negatieve effecten optreden voor vissen.

Algemene soorten als gewone pad, bruine kikker en watersalamander kunnen van het plangebied gebruik maken. Het gaat hierbij om soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling.

De planlocaties bieden geen geschikt habitat voor reptielen en zwaarder beschermde amfibieën.

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op de beschermde vissen en amfibieën, een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.4 Flora

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen, en zwaar beschermde soorten worden niet in het plangebied verwacht.

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.5 Ongewervelden

Beschermde soorten ongewervelden worden niet verwacht. De ingreep heeft geen negatief effect op ongewervelden. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Bronnen

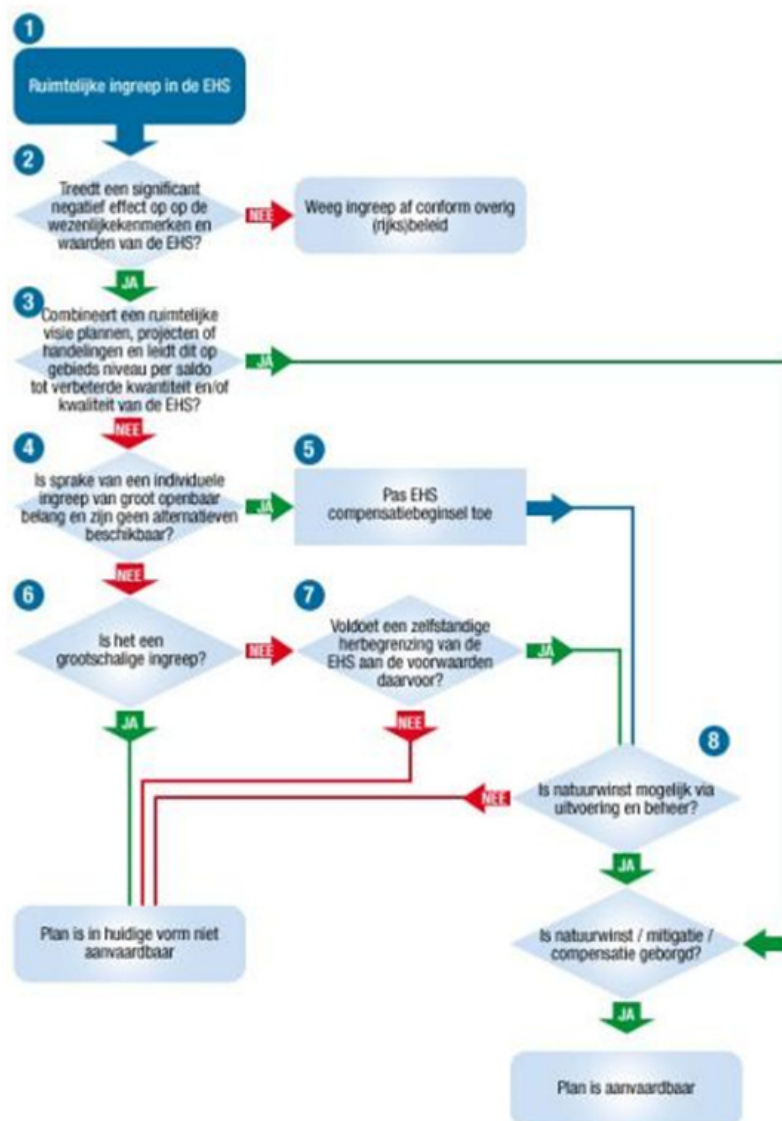
Literatuur

- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- ANWB, Topografische dienst, 2004. Topografische Atlas Utrecht.
- Koster A. 1991. Spoorwegen, Toevluchtsoord voor plant en dier. Utrecht: Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. –Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.waarneming.nl
- www.ndff.nl
- www.google.nl/maps
- www.provincie-utrecht.nl

Bijlage 1: Afwegingskader EHS

Bron: www.rijksoverheid.nl

Bijlage 2: Scope

